

InsureSec

Kunskapskrav 2024

Kunskapstest för licens eller certifikat med inriktning mot
Skadeförsäkring

Om kunskapskraven och Blooms taxonomi

Kunskapskraven är organiserade efter ämnesområden, till exempel *Försäkringsdistributörens roll och ansvar*, och delområden, till exempel en särskild lag. Vissa kunskapskrav har ytterligare detaljinformation eller exempel.

- 1 Ämnesområde
- 1.1 Delområde
- 1.1.1 Kunskapskrav [kunskapsnivå enligt Blooms]
- 1.1.1.1 Specificering eller exempel

Frågorna i InsureSecs kunskapstester är konstruerade utifrån olika nivåer med Blooms taxonomi som förebild. Vid varje kunskapskrav anges inom hakparentes hur kunskapen ska kunna användas. Blooms taxonomi är en väletablerad skala för att bedöma kognitiv nivå, i synnerhet när det gäller att bedöma en individs förmåga att tillämpa teoretisk kunskap i praktiken.

Förklaring av de olika nivåerna utifrån djupet av kunskapen

[K] – Känna till faktakunskaper

Distributören ska känna till, kunna beskriva, lista, lokalisera eller citera fakta. Kravet omfattar således att kunna repetera något. Distributören ska ha en grundkänning om ämnet och förstå hur man söker djupare förståelse kring det.

Du ska känna till att Försäkrings-avtalslagen (FAL) finns och övergripande förstå att lagen kan påverka din kund.

[F] – Förstå och förklara faktakunskaper

Distributören ska kunna förklara och ge exempel på dess användning. Kravet omfattar således mer än att kunna upprepa något, det kräver även att distributören ska kunna visa förståelse av kunskap. I första steget tolkning av fakta och sekundärt att kunna använda sig av denna tolkning.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund samt veta vad lagen innehåller.

[T] – Tillämpa faktakunskaper

Distributören ska kunna använda kunskapen i verkliga situationer och exempelvis kunna utföra beräkningar, kunna upptäcka problem och förutse eventuella konsekvenser samt använda kunskapen för att lösa situationer. Kravet omfattar således att behärska kunskapen till den nivån att distributören kan anpassa kunskapen till en specifik situation.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller och hur den kan påverka din kund specifikt.

Kunskapskrav Skadeförsäkring 2024 - Grund

Innehållsförteckning

1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar

- 1.1 Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("LFD")
- 1.2 Finansinspektionens roll och tillsyn
- 1.3 God försäkringsdistributionssed
- 1.4 Bransch- eller näringslivskoder
- 1.5 Produkttillsyns- och styrningskrav
- 1.6 Branschorgan

2 Juridik

- 2.1 Försäkringsrörelselagstiftning
- 2.2 Försäkringsavtalsrätt
- 2.3 Allmän avtalsrätt
- 2.4 Konsumenträtt
- 2.5 Skadeståndsrätt
- 2.6 Personuppgiftshantering
- 2.7 Mellanmansrätt
- 2.8 Bolagsrätt
- 2.9 Tystnadsplikt
- 2.10 Skatterätt
- 2.11 Arbetsrätt
- 2.12 Socialförsäkringsrätt

3 Internationell försäkring

- 3.1 EU-rätt
- 3.2 Internationell försäkringsmarknad

4 Risk management

- 4.1 Hantering av kundens risker
- 4.2 Försäkringsbolagets försäkringsrisker

5 Återförsäkring

- 5.1 Återförsäkring och riskhantering

6 Försäkringsprodukter

- 6.1 Egendomsförsäkring
- 6.2 Avbrottsförsäkring
- 6.3 Ansvars- och produktansvarsförsäkring
- 6.4 Databrottsförsäkring (Cyberförsäkring)
- 6.5 Företagsförsäkring
- 6.6 Gruppförsäkringar
- 6.7 Entreprenadförsäkring
- 6.8 Motorförsäkring
- 6.9 Transport- och varuförsäkring

- 6.10 Övriga företagsförsäkringar
- 6.11 Inkomst- och betalskyddsförsäkring
- 6.12 Sjuk- och olycksfallsförsäkring
- 6.13 Sjukvårdsförsäkring

7 Ekonomi

- 7.1 Företagsekonomi
- 7.2 Privatekonomi

1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar

1.1 Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("LFD")

1.1.1 Tillämpningsområde [F]

1.1.1.1 När LFD tillämpas och vilka aktörer den gäller för

1.1.1.2 Undantag från tillämpningsområdet

1.1.2 Indelning i försäkringsklasser, försäkringsområden och kundgrupper [F]

1.1.2.1 Skadeförsäkring, personförsäkring, livförsäkring och försäkringsbaserade investeringsprodukter

1.1.2.2 Konsumentförsäkring, företagsförsäkring och försäkring avseende stora risker

1.1.3 LFD:s grundläggande definitioner [F]

1.1.3.1 Försäkringsdistributör

1.1.3.2 Försäkringsförmedlare

1.1.3.3 Sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.3.4 Anknuten försäkringsförmedlare

1.1.3.5 Anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.3.6 Undantagna sidoverksamma försäkringsförmedlare

1.1.3.7 Ersättning

1.1.3.8 Rådgivning

1.1.3.9 Skadeförsäkring

1.1.3.10 Försäkring avseende stora risker

1.1.4 Val av rätt tillstånd för försäkringsdistribution [T]

1.1.4.1 Tillstånd avseende försäkringsdistribution som krävs för försäkringsbolag

1.1.4.2 Tillstånd avseende försäkringsdistribution som krävs för försäkringsförmedlare

1.1.4.3 Tillstånd avseende stödverksamheter till försäkringsdistributörer, såsom IT-bolag, callcenters, skadereglerare eller administratörer

1.1.5 Tillstånd och registreringsplikt för att bedriva försäkringsdistribution [K]

1.1.5.1 Tillstånd hos Finansinspektionen

1.1.5.2 Registrering hos Bolagsverket

1.1.6 Skadeståndsskyldighet [F]

1.1.6.1 Vilken skadeståndsskyldighet som föreligger enligt LFD

1.1.6.2 Situationer inom försäkringsdistributionsverksamheten som kan leda till skadeståndsskyldighet

1.1.7 Krav på kunskap och kompetens samt god vandel [F]

1.1.7.1 Krav på kunskap

1.1.7.2 Anpassning – vem som har ansvar för distributörens kunskap och kompetens och vad som menas med att kunskap och kompetens ska anpassas efter befattning, verksamhet och produkt

- 1.1.7.3 Uppdatering – när uppdatering av kunskap krävs och kravet om 15 timmars utbildning per år och per person
  - 1.1.7.4 Kunskapstest – kravet på kunskapstest
  - 1.1.7.5 Kompetens – vad regelverket kräver när det gäller praktisk erfarenhet
  - 1.1.7.6 Ekonomisk skötsamhet, förekommer inte i belastningsregistret för relevanta brott och i övrigt lämplig
- 1.1.8 Krav på ledning [K]
- 1.1.8.1 Kunskap om regelverk
  - 1.1.8.2 Försäkringsmarknaden och försäkringar
  - 1.1.8.3 Praktisk erfarenhet
  - 1.1.8.4 Ekonomisk skötsamhet, förekommer inte i belastningsregistret för relevanta brott och lämplighet i övrigt
- 1.1.9 Försäkringsdistributörers ansvar för ren förmögenhetsskada och ansvarsförsäkring [F]
- 1.1.9.1 Krav för anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare
  - 1.1.9.2 Krav på ansvarsförsäkring för fysisk eller juridisk person som bedriver försäkringsdistribution och dess anställda försäkringsförmedlare
  - 1.1.9.3 Storleken på försäkringsbelopp och vad som gäller om efterskydd
  - 1.1.9.4 Att varje tillståndspliktig enhet som bedriver försäkringsdistribution ska ha en egen ansvarsförsäkring och att sådan inte får tecknas för organisation eller koncern generellt
- 1.1.10 Krav på informationens form [F]
- 1.1.10.1 Förutsättningarna för att lämna information till kund genom handling i pappersform
  - 1.1.10.2 Förutsättningarna för att lämna information till kund på ett annat varaktigt medium eller webbplats
- 1.1.11 Vilka krav som gäller för information och marknadsföringsmaterial som lämnas till kund [F]
- 1.1.12 Information som en försäkringsdistributör (försäkringsföretag, försäkringsförmedlare, anknuten försäkringsförmedlare, sidoverksam försäkringsförmedlare samt anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare) ska lämna till kund innan avtal ingås – del 1 [F]
- 1.1.12.1 Sin identitet, adress och om distributören är en försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag
  - 1.1.12.2 Kvalificerat innehav i företaget – vad som menas med kvalificerat innehav och kunna informera kunden på ett sätt så att denne förstår vilka konsekvenser det kan innebära för de förslag du som rådgivare lämnar
  - 1.1.12.3 Registrering – vilken information en försäkringsförmedlare ska lämna till kunden och hur kunden kan kontrollera registreringen
  - 1.1.12.4 Klagomål – kunna lämna korrekt information om hur klagomål på distributionen anmäls och hanteras
  - 1.1.12.5 Tvistelösning – kunna lämna korrekt information om de olika sätt tvistelösning kan ske
  - 1.1.12.6 Tillsynsmyndighet – att information ska lämnas om att Finansinspektionen och Konsumentverket utövar tillsyn över försäkringsdistributören
  - 1.1.12.7 Information om huruvida rådgivning lämnas

- 1.1.12.8 Standardiserat produktfaktablad som ska lämnas till konsument
- 1.1.13 Information som en försäkringsförmedlare (försäkringsförmedlare, anknuten försäkringsförmedlare, sidoverksam försäkringsförmedlare samt anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare) ska lämna till kund innan avtal ingås – del 2 [T]
  - 1.1.13.1 Att en anknuten förmedlare och en anknuten sidoverksam förmedlare ska lämna information om att den försäkringsdistributör som den ingått avtal med är ansvarig för ren förmögenhetsskada
  - 1.1.13.2 Ansvarsförsäkring – försäkringsförmedlarens skyldighet att lämna information om att ansvarsförsäkring finns, vad det innebär och vad den täcker
  - 1.1.13.3 Den ersättning som förmedlaren får för försäkringsavtalet – vilken form av ersättning, från vem den erhålls, storleken på ersättningen eller principerna för ersättningen samt förklara vad det kan innebära för distributionen (avser ej sidoverksam försäkringsförmedlare eller anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare)
  - 1.1.13.4 Vilken information en sidoverksam förmedlare och en anknuten sidoverksam förmedlare ska lämna till kund innan avtal ingås avseende ersättning som förmedlaren kan komma att ta emot
  - 1.1.13.5 Om huruvida förmedlaren lämnar rådgivning som grundar sig på en opartisk och personlig analys och i så fall vilken urvalsprocess som tillämpas
  - 1.1.13.6 Om huruvida förmedlaren genom avtal är förpliktad att distribuera försäkringar för ett eller flera försäkringsföretags räkning och i så fall ange försäkringsföretagen
  - 1.1.13.7 Om huruvida förmedlaren distribuerar försäkringar utan att lämna rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys och utan att vara avtalsenligt förpliktad att distribuera försäkringar för något försäkringsföretags räkning
- 1.1.14 Vilken information som en försäkringsdistributör ska lämna löpande till kund efter avtalets ingående [F]
  - 1.1.14.1 Vid förnyelse
  - 1.1.14.2 Vid ändring av avtal
- 1.1.15 Vilken information ett försäkringsföretag ska lämna till kund om ersättning till sina anställda för försäkringsdistributionen [K]
- 1.1.16 Vilka krav som ställs på en sidoverksam försäkringsförmedlare som är undantagen från LFD:s tillämpningsområde och vem som är ansvarig för att de uppfylls [K]
  - 1.1.16.1 Uppgifter om försäkringsdistributören
  - 1.1.16.2 Hur klagomål anmäls
  - 1.1.16.3 Korsförsäljning
  - 1.1.16.4 Att allmänna krav på information samt marknadsföring är uppfyllda
  - 1.1.16.5 Tillhandahållande av produktfaktablad
- 1.1.17 Dokumentation av försäkringsdistributionen – syftet med dokumentationen (både ur distributörperspektiv och ur kundperspektiv), och vad det innebär för innehåll och omfattning [T]

- 1.1.17.1 Kunduppgifter – inklusive uppgifter om kundens önskemål eller behov och eventuellt ekonomiska förhållanden. Vad som ska dokumenteras om kunden är känd. Konsekvenserna av att inte samla in dessa uppgifter och hur insamlingen av dessa uppgifter kan användas för en bättre rådgivning
- 1.1.17.2 Krav och behovsanalys – när den ska göras, vilka förhållanden som ska beaktas i en sådan samt att den ska anpassas utifrån typ av kund och produktens komplexitet
- 1.1.17.3 Distributionstillfället – vad dokumentationen ska innehålla avseende distributionen och att det tydligt ska framgå varför en viss produkt distribuerats samt att en utomstående granskare ska kunna förstå på vilka grunder distributionen utförts och varför
- 1.1.17.4 Dokumentationens utförande – vad, när, av vem och hur
- 1.1.17.5 Utlämnande av dokumentation – när och i vilken form utlämnande av dokumentationen ska ske
- 1.1.17.6 Arkivering av dokumentation
- 1.1.18 Klagomålshantering – kravet på klagomålshantering och praktisk tillämpning [T]
  - 1.1.18.1 Vad som avses med ett klagomål
  - 1.1.18.2 Kravet på klagomålsansvarig
  - 1.1.18.3 Klagomålsinstruktion – vad den ska innehålla, hur den ska användas och uppdateras
  - 1.1.18.4 Beslutsmotivering – hur beslut ska motiveras och överlämnas till den klagande
  - 1.1.18.5 Handläggning – hur handläggningen av klagomål ska gå till
  - 1.1.18.6 Tidsregler – de krav på handläggningstid som finns
  - 1.1.18.7 Dokumentation av klagomål – dokumentation av klagomål och vilka krav som ställs på dokumentationen
  - 1.1.18.8 Tvistlösning – olika former av tvistlösning och hur tvistlösning går till
  - 1.1.18.9 Registrering och arkivering av klagomål på ett korrekt sätt
- 1.1.19 Filialetablering, gränsöverskridande verksamhet och generalagentur för försäkringsförmedlare – innebörd av begreppen och vad som krävs för att verka i dessa kapaciteter [K]
  - 1.1.19.1 Vad gränsöverskridande verksamhet innebär
  - 1.1.19.2 Vad filialetablering innebär
  - 1.1.19.3 Vad generalagentur innebär
- 1.1.20 Försäkringsdistributörers kontroller styrda av tillstånd eller registrering [K]
  - 1.1.20.1 Av anställda hos försäkringsförmedlare och försäkringsföretag – vilka kontroller som ska göras och den juridiska personens rätt att inhämta eller begära uppgifter från den anställde för att fullfölja kontrollen
  - 1.1.20.2 Av anknuten förmedlare – vilken kontroll som försäkringsföretaget ska göra av fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
  - 1.1.20.3 Av en anknuten sidoverksam förmedlare – vilken kontroll som försäkringsföretaget eller förmedlaren ska göra av en fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
  - 1.1.20.4 Dokumentation av kontroller – hur dokumentation av olika kontroller ska ske, särskilt känsliga uppgifter så som utdrag ur belastningsregister

- 1.1.20.5 Arkivering av kontroller – regler om arkivering, hur arkivering ska ske och vad som måste arkiveras
- 1.1.21 Anmälningar av förändringar till Finansinspektionen [K]
  - 1.1.21.1 Krav vid förändringar av verksamhet
  - 1.1.21.2 Anställda
  - 1.1.21.3 Ledning
  - 1.1.21.4 Klagomålsansvarig
  - 1.1.21.5 Ansvarsförsäkring
  - 1.1.21.6 Ägare
  - 1.1.21.7 Nära förbindelser
  - 1.1.21.8 Filialetablering och gränsöverskridande verksamhet
- 1.1.22 Ersättningssystem – hur ersättningar till anställda ska vara utformade [F]
  - 1.1.22.1 Vilka hos försäkringsdistributören som omfattas av ersättningssystemet
  - 1.1.22.2 Krav på balans mellan fast och rörlig ersättning
  - 1.1.22.3 Kriterier för rörlig ersättning
  - 1.1.22.4 Hantering av intressekonflikter knutna till ersättningar
- 1.1.23 Behandling av tillgångar som tillhör kunden [F]
  - 1.1.23.1 Försäkringspremier
  - 1.1.23.2 Försäkringsersättningar
  - 1.1.23.3 Hantering av klientmedelskonto
- 1.1.24 Ersättningar från någon annan än kunden [T]
  - 1.1.24.1 Syftet med regler om att ta emot ersättningar från någon annan än kunden (tredjepartsersättningar)
  - 1.1.24.2 Förbud mot att ta emot och behålla ersättningar vid tillhandahållande av rådgivning på grundval av opartisk och personlig analys
  - 1.1.24.3 Tredjepartsersättningar – generellt om när det inte är tillåtet att erbjuda eller ta emot ersättning från annan än kund i samband med distribution av försäkringar
- 1.1.25 Korsförsäljning och kopplingsförbehåll [F]
  - 1.1.25.1 Vad som avses med korsförsäljning
  - 1.1.25.2 Vad som avses med kopplingsförbehåll
  - 1.1.25.3 Otillåtna kopplingsförbehåll
  - 1.1.25.4 Undantag från förbudet mot kopplingsförbehåll
  - 1.1.25.5 Informationskrav vid korsförsäljning och kopplingsförbehåll
- 1.1.26 Innebörden av förbud mot marknadsföring av andra finansiella tjänster och produkter för försäkringsförmedlare [F]
- 1.1.27 Hållbarhetsaspekter på skadeförsäkring [F]
  - 1.1.27.1 Grundläggande förståelse för ESG-begreppet
  - 1.1.27.2 Skadeförebyggande åtgärder
  - 1.1.27.3 Hållbarhet vid skadereglering
  - 1.1.27.4 Hållbarhet vid premieförvaltning

- 1.1.28 Grönmålning [F]
  - 1.1.28.1 Begreppets allmänna betydelse
  - 1.1.28.2 Relevans inom skadeförsäkring
  - 1.1.28.3 Riskområden såsom ogrundade påståenden om hållbarhet avseende till exempel företagets produkter, premieförvaltning, och övrigt engagemang i hållbarhetsfrågor

1.2 Finansinspektionens roll och tillsyn

- 1.2.1 Finansinspektionens roll gentemot försäkringsdistributörer [F]
  - 1.2.1.1 På vilket sätt och inom vilka områden Finansinspektionen utövar tillsyn
  - 1.2.1.2 Vilka sanktioner Finansinspektionen kan besluta om
  - 1.2.1.3 Vad dessa sanktioner kan få för konsekvenser för en distributör
- 1.2.2 Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot den som ingår i ledning för en försäkringsdistributör samt också om konsekvenserna för personens möjlighet att upprätthålla en liknande funktion efter ingripandet [F]
- 1.2.3 Finansinspektionens kommunikation [F]
  - 1.2.3.1 Hur Finansinspektionen kommunicerar
  - 1.2.3.2 Nyttan av att ta del av sanktionsbeslut rörande försäkringsdistributionsverksamhet
- 1.2.4 Finansinspektionens möjlighet att återkalla tillstånd - att Finansinspektionen ska återkalla en försäkringsförmedlares tillstånd om [F]
  - 1.2.4.1 Försäkringsförmedlaren inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser
  - 1.2.4.2 Försäkringsförmedlaren under en sammanhängande tid av sex månader inte utövat sådan verksamhet som tillståndet avser eller inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd
- 1.2.5 Att i det fall att försäkringsförmedlare väljer att avstå från sitt tillstånd har Finansinspektionen möjlighet att pröva om förmedlaren gjort sig skyldig till regelöverträdelser innan återkallelsen beviljas av Finansinspektionen [F]

1.3 God försäkringsdistributionssed

- 1.3.1 God försäkringsdistributionssed – vad som utgör god försäkringsdistributionssed [F]
  - 1.3.1.1 Anpassning – den rådgivning som lämnas vid försäkringsdistribution ska anpassas efter kundens individuella förutsättningar, kunskap, önskemål och behov. Detta ska utföras vid varje rådgivningstillfälle för att säkerställa att de råd som ges är korrekta samt anpassade efter den unika kundens behov
  - 1.3.1.2 Omsorg – vad omsorgsplikten innebär och hur den tillämpas i försäkringsdistributionen
  - 1.3.1.3 Lojalitet inom ramen för hantering av intressekonflikter - vad lojalitetsplikten innebär och när den ska tillämpas i försäkringsdistributionen
  - 1.3.1.4 Avrådan – när och på vilket sätt avrådan ska ske vid rådgivning

- 1.3.1.5 Rådgivning grundad på opartisk och personlig analys – försäkringsdistributörens ansvar att tillse att rådgivningen uppfyller kraven på opartisk och personlig analys
- 1.3.1.6 Personligt ansvar – att försäkringsdistributören genom sitt avtal med InsureSec har ett personligt ansvar för eventuella brister i den försäkringsdistributionsverksamhet som bedrivs
- 1.3.1.7 Information till kund om rådgivningens omfattning i förhållande till kundens samtliga försäkringsbehov
- 1.3.1.8 Information till kund om vilken ersättning försäkringsförmedlaren får för sitt arbete
- 1.3.1.9 Bedömning av de risker kunden är exponerad för och hur försäkringslösningen påverkar risken
- 1.3.1.10 Försäkringsdistributörens skyldighet att följa andra regelverk som är tillämpliga vid försäkringsdistribution såsom marknadsföringslagen (2008:486) ("MFL"), dataskyddsförordningen (2016/679) ("GDPR"), lag (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler ("distansavtalslagen")
- 1.3.2 Utveckling av god försäkringsdistributionssed [F]
  - 1.3.2.1 Hur god försäkringsdistributionssed utvecklas
  - 1.3.2.2 Vilka instanser som bidrar till utvecklingen
  - 1.3.2.3 Hur försäkringsdistributörer håller sig informerade om utvecklingen
- 1.3.3 InsureSecs verkande för god försäkringsdistributionssed [T]
  - 1.3.3.1 Hur InsureSec definierar god försäkringsdistributionssed enligt sitt regelverk
  - 1.3.3.2 Det arbete som InsureSec via Disciplinnämnden för försäkringsdistribution bedriver för att klargöra vad som är förenligt med god försäkringsdistributionssed
  - 1.3.3.3 Hur InsureSec arbetar för utvecklandet av god försäkringsdistributionssed
- 1.3.4 Sambandet mellan god försäkringsdistributionssed och distansavtalslagen [F]
  - 1.3.4.1 Vilket ansvar försäkringsdistributören har vid egen callcenterverksamhet (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
  - 1.3.4.2 Vilket ansvar försäkringsdistributören har när leverantör av callcentertjänster anlitas (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
  - 1.3.4.3 Relationen mellan god försäkringsdistributionssed och distansavtalslagen när förmedlaren låtit telefonförsäljningen ske via samarbetspartner till Förmedlarbolaget (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
- 1.3.5 Disciplinnämndens uttalande (2019:7) om vilka andra regelverk som kan äga tillämplighet förutom lagen om försäkringsdistribution [F]

1.4 Bransch- eller näringslivskoder

- 1.4.1 Etik och moral [T]
  - 1.4.1.1 Branschgemensamma etiska regler – hur distributörens agerande kan anpassas till branschgemensamma etiska regler
  - 1.4.1.2 Etiska regler – krav på att ha etiska regler och hur företagets interna etiska regler förhåller sig till branschgemensamma etiska regler

- 1.4.2 Näringslivskoden som givits ut av Institutet Mot Mutor (IMM) [T]
  - 1.4.2.1 Förebyggande åtgärder mot korruption
  - 1.4.2.2 Straffbestämmelser om mutbrott (brottsbalk 10 kap. 5a–5e §§)
  - 1.4.2.3 Förmåner som omfattas av koden
  - 1.4.2.4 Företag som omfattas av koden
  - 1.4.2.5 Förmåner till andra kategorier där särskild restriktivitet ska iaktas - förmånens värde, mottagarens position, förmånens art, mottagarkretsen och formerna för erbjudandet av förmånen
  - 1.4.2.6 Otillåtna former av förmåner
  - 1.4.2.7 Försäkringsföretags förmåner till försäkringsförmedlare
  - 1.4.2.8 Arvode till samarbetspartners
  - 1.4.2.9 Konsumentskydd

1.5 Produkttillsyns- och styrningskrav

- 1.5.1 De olika rollerna avseende produkttillsyn [K]
  - 1.5.1.1 Produktutvecklare
  - 1.5.1.2 Distributör
  - 1.5.1.3 Situation när en produktutvecklare också kan vara en distributör
  - 1.5.1.4 Situation när en distributör också kan vara en produktutvecklare
- 1.5.2 Produktutvecklare – vilka krav som finns på produktgodkännandeprocessen [K]
- 1.5.3 Målmarknad – kriterier för hur en målmarknad fastställs för en försäkringsprodukt [F]
- 1.5.4 Målmarknad - hur man ska förhålla sig till en fastställd målmarknad vid distribution [T]
- 1.5.5 Målmarknad – konsekvenser vid distribution utanför målmarknad [T]
- 1.5.6 Distributionsstrategi [K]
  - 1.5.6.1 Kraven på distributionsstrategi och hur den ska användas
  - 1.5.6.2 Kraven på att säkerställa att nödvändig information erhålls från, respektive tillhandahålls till, produktutvecklaren
  - 1.5.6.3 Kraven på att rapportera distribution utanför målmarknad
- 1.5.7 Hur målmarknaden och distributionsstrategi fungerar tillsammans [K]
- 1.5.8 Produktdistributionskrav [K]
  - 1.5.8.1 Krav på en distributör
  - 1.5.8.2 Vilka krav som finns på produktdistributionssystem

1.6 Branschorgan

- 1.6.1 Branschorgan – deras roller och huvudsakliga huvudmän [F]
  - 1.6.1.1 Svensk Försäkring och Insurance Europe – deras roller, uppgifter och vilka som är deras medlemmar
  - 1.6.1.2 SFM och BIPAR – deras roll, uppgifter och vilka som är deras medlemmar

- 1.6.1.3 InsureSec och Disciplinnämnden för försäkringsdistribution – deras roller och uppgifter

2 Juridik

2.1 Försäkringsrörelselagstiftning

- 2.1.1 Associationsformer [F]
  - 2.1.1.1 Olika företagsformer för att bedriva försäkringsrörelse
  - 2.1.1.2 Skillnaden mellan dessa företagsformer och vad de innebär för kunden
  - 2.1.1.3 Vad som krävs för att få tillstånd att bedriva försäkringsrörelse
  - 2.1.1.4 Vilka regler som gäller för vinstutdelning
- 2.1.2 Skillnaden mellan försäkringsföretag och försäkringsbolag [K]
- 2.1.3 Stabilitetsprincipen [K]
  - 2.1.3.1 Vad stabilitetsprincipen innebär för ett skadeförsäkringsbolag
  - 2.1.3.2 Hur stabilitetsprincipen påverkar kunden
- 2.1.4 Standardprincipen [K]
  - 2.1.4.1 Vad standardprincipen innebär
  - 2.1.4.2 Vem den är till för att skydda
- 2.1.5 Genomlysningssprincipen [K]
  - 2.1.5.1 Vad genomlysningssprincipen innebär samt vilka informationskrav den ställer
  - 2.1.5.2 Vem den är till för att skydda
- 2.1.6 Försäkringstagarrepresentation – vilken rätt försäkringstagarna har till representation i ett ömsesidigt skadeförsäkringsbolag [K]
- 2.1.7 Konkursregler – hur kunderna påverkas vid en konkurs [T]
  - 2.1.7.1 I ett ömsesidigt försäkringsbolag
  - 2.1.7.2 I ett aktiebolag
- 2.1.8 Ömsesidigt skadeförsäkringsföretag - hur resultatet kommer försäkringstagarna till del [F]
- 2.1.9 Solvenskrav [F]
  - 2.1.9.1 Vad solvenskvot är
  - 2.1.9.2 Syftet med solvenskrav
  - 2.1.9.3 Samband med garantier
  - 2.1.9.4 Vilka konsekvenser olika nivåer på solvenskvoten kan få för kunden
- 2.1.10 Försäkring mot böter och administrativa sanktionsavgifter [F]
  - 2.1.10.1 Betydelsen av Finansinspektionens rättsliga ställningstagande (23:1)

2.2 Försäkringsavtalsrätt

- 2.2.1 Försäkringsavtalslagens (2005:104) ("FAL") tillämpningsområde [F]

- 2.2.2 Begrepp och roller enligt FAL – vad som menas med de olika begreppen samt vem som kan ha en viss roll [T]
  - 2.2.2.1 Försäkrad
  - 2.2.2.2 Försäkringstagare
  - 2.2.2.3 Frivillig grupppersonförsäkring
  - 2.2.2.4 Obligatorisk grupppersonförsäkring
  - 2.2.2.5 Gruppföreträdare
- 2.2.3 Informationskrav [T]
  - 2.2.3.1 Innan försäkring tecknas – vilken information som måste lämnas innan en försäkring tecknas och på vilket sätt den ska lämnas
  - 2.2.3.2 Efter försäkring tecknats – vilken information som ska lämnas i direkt anslutning till att en försäkring tecknas och på vilket sätt den ska lämnas
  - 2.2.3.3 Vilken information som ska lämnas under försäkringstiden och i samband med förnyelse av försäkring
- 2.2.4 Förhållanden under en försäkrings löptid – vilka förhållanden som regleras på vilket sätt, samt i vilken mån förhållandena kan ändras under försäkringens löptid [F]
  - 2.2.4.1 Vilka förhållanden som regleras i FAL
  - 2.2.4.2 Försäkringsavtalsvillkor – vilka förhållanden som regleras i försäkringsavtalsvillkoren
  - 2.2.4.3 Vilka förhållanden som regleras av försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag
- 2.2.5 Begränsning av försäkringsbolagets ansvar [T]
  - 2.2.5.1 Upplysningspliktens alla delar
  - 2.2.5.2 Övriga fall som innebär ansvarsbegränsning för försäkringsbolaget – när den försäkrade framkallat försäkringsfall, försummat att följa säkerhetsföreskrifter eller att agera i enlighet med räddningsplikten
  - 2.2.5.3 Försäkringsbolagets reklamationsplikt och reklamationspliktens inverkan på försäkringsbolagets ansvar
- 2.2.6 Skadereglering – vilka krav det ställs på skadereglering enligt FAL [F]
- 2.2.7 Företagsförsäkring – hur FAL:s regler om företagsförsäkring skiljer sig från dem om konsumentförsäkring avseende [T]
  - 2.2.7.1 Information
  - 2.2.7.2 Ansvarstid
  - 2.2.7.3 Uppsägning i förtid
  - 2.2.7.4 Fall när försäkringsföretagets ansvar kan begränsas
  - 2.2.7.5 Premier, ersättning och reglering av försäkringsfall
- 2.2.8 Tredjemansrätt och skadelidandes krav vid ansvarsförsäkring [T]
- 2.2.9 Avtalsfrågor avseende personförsäkring [T]
  - 2.2.9.1 Ansvarsinträde – när försäkringsbolagets ansvar för försäkringen inträder
  - 2.2.9.2 Kontraheringsplikt – vilken rätt att teckna försäkring som kontraheringsplikten innebär och vilken rätt ett försäkringsbolag har att vägra en kund att teckna en försäkring

- 2.2.9.3 Upphörande av personförsäkring – ansvarstid, uppsägning från försäkringstagare, upphörande vid försäkringstidens utgång
- 2.2.9.4 Förnyelse – vad som gäller för förnyelse och försäkringsbolagets rätt att ändra i personförsäkring i samband med förnyelse
- 2.2.9.5 Upplysningsplikt – upplysningspliktens alla delar gentemot såväl försäkringstagare som försäkrad och kunna förklara konsekvenserna av oriktiga uppgifter
- 2.2.9.6 Konsekvenser av oriktiga uppgifter – varför det är nödvändigt att lämna korrekta uppgifter och vad konsekvensen kan bli av att inte göra det
- 2.2.9.7 Distributörens ansvar – de krav som ställs på distributören att uppgifterna som lämnats av kunden är korrekta
- 2.2.9.8 Förmedlarens ansvar – de krav som ställs när försäkringspremie och försäkringsersättning betalas ut via förmedlaren
- 2.2.10 Grupppersonförsäkring [F]
  - 2.2.10.1 Skillnaderna i obligatoriska och frivilliga gruppförsäkringar ur försäkringstagarens och den försäkrades perspektiv
  - 2.2.10.2 Rollen som en gruppföreträdare har gentemot försäkringsföretaget respektive de försäkrade och försäkringstagare
- 2.2.11 Regressrätt [F]
  - 2.2.11.1 Vad regressrätt betyder
  - 2.2.11.2 Typer av försäkringsavtal där regressrätt kan förekomma
  - 2.2.11.3 Konsekvenser av regressrätt
- 2.2.12 Kollektivavtalad personriskförsäkring [K]
  - 2.2.12.1 Exempel på kollektivavtalade personriskförsäkringar
  - 2.2.12.2 Att sådana försäkringar, och de försäkrades rättigheter enligt dem, också regleras enligt FAL
- 2.2.13 Konsekvenser för kundskyddet i situationer då gruppföreträdare har, respektive inte har, intressegemenskap med den försäkrade [F]
- 2.2.14 Skillnaden mot individuell försäkring – hur grupppersonförsäkring skiljer sig från individuell personskadeförsäkring [K]
- 2.2.15 Symptomklausuler för personriskförsäkring [T]
  - 2.2.15.1 Vad symptomklausuler är
  - 2.2.15.2 När och på vilka grunder ett försäkringsbolag får tillämpa symptomklausuler på individuell personförsäkring
  - 2.2.15.3 När och på vilka grunder ett försäkringsbolag får tillämpa symptomklausuler vid gruppförsäkring
- 2.2.16 Premiebetalning avseende personriskförsäkring [F]
  - 2.2.16.1 När premien ska betalas
  - 2.2.16.2 Försäkringsbolagets ansvar vid dröjsmål med betalning av premien
  - 2.2.16.3 Vad som gäller avseende uppsägning på grund av dröjsmål med premien
  - 2.2.16.4 I vilka fall en premie ska återbetalas när försäkring upphör i förtid
  - 2.2.16.5 Innebörden av en så kallad kontantklausul och hur sådan klausul påverkar försäkringsbolagets ansvar

- 2.2.16.6 Premiebetalning som begäran om ny försäkring
- 2.2.17 Reglering av försäkringsfall avseende personriskförsäkring [T]
  - 2.2.17.1 Krav på försäkringsgivaren avseende tiden för utbetalning av försäkringsersättningen
  - 2.2.17.2 Upphörande av rätt till försäkringsersättning eller nedsättning av ersättning vid preskription och försummelse att anmäla försäkringsfall vid personskadeförsäkring
- 2.2.18 Försäkringsersättning vid personriskförsäkring [T]
  - 2.2.18.1 Hur ersättningens storlek fastställs
  - 2.2.18.2 Vad begreppen underförsäkring respektive dubbelförsäkring innebär och kan få för konsekvenser för försäkringstagaren
- 2.2.19 Försäkringstagarens rätt att vända sig till domstol om försäkringsbolaget i strid mot lagen vägrat meddela försäkring till någon eller sagt upp försäkringen i förtid [F]
- 2.2.20 Preskription och preklusion [F]
  - 2.2.20.1 Begreppens grundläggande betydelse
  - 2.2.20.2 Anmälningssplikten
  - 2.2.20.3 Fristernas utgångspunkt, längd och avbrott
  - 2.2.20.4 Särskilt om reklameringsfristens betydelse för anmälningssplikten vid kontraktuella skadestånd

2.3 Allmän avtalsrätt

- 2.3.1 Avtalsrättsliga begrepp [F]
  - 2.3.1.1 Avtalsfrihet och kontraheringsplikt
  - 2.3.1.2 Dispositiv och tvingande rätt
- 2.3.2 Slutande av avtal [F]
  - 2.3.2.1 När ett avtal ingås
  - 2.3.2.2 Anbud (offert)
  - 2.3.2.3 Accept
- 2.3.3 Olika typer av avtal [F]
  - 2.3.3.1 Konsensualavtal
  - 2.3.3.2 Formavtal
  - 2.3.3.3 Realavtal
- 2.3.4 Ogiltighetsgrunder och jämkning av oskäligen avtalsvillkor [K]
- 2.3.5 Uppdragsavtalet [F]
  - 2.3.5.1 Vad uppdragsavtalet reglerar
  - 2.3.5.2 Hur ett sådant ska upprättas
  - 2.3.5.3 När ett sådant ska upprättas
- 2.3.6 De viktigaste skillnaderna mellan allmän avtalsrätt och försäkringsavtalsrätt [F]

2.4 Konsumenträtt

- 2.4.1 Lag (2005:59) om distansavtal utanför affärslokaler ("distansavtalslagen") [F]
  - 2.4.1.1 När lagen är tillämplig
  - 2.4.1.2 Vad den ställer för krav avseende informationsgivning
  - 2.4.1.3 Vad ångerrätten innebär vid försäkringsdistribution
- 2.4.2 Marknadsföringslag (2008:486) ("MFL") [T]
  - 2.4.2.1 Vem MFL gäller för
  - 2.4.2.2 Vad som avses med marknadsföring
  - 2.4.2.3 Vad som utgör vilseledande och otillbörlig marknadsföring
  - 2.4.2.4 Vad som avses med god marknadsföringssed
  - 2.4.2.5 Vem som bedömer om marknadsföring är vilseledande eller otillbörlig
  - 2.4.2.6 Konsekvenser av om marknadsföring är vilseledande eller otillbörlig
  - 2.4.2.7 Vad som gäller avseende otillbörlig marknadsföring för försäkringsdistributörers verksamhet
  - 2.4.2.8 Att Konsumentverket utövar tillsyn över distributörers efterlevnad av MFL
- 2.4.3 Situationer med hög risk för otillbörlig marknadsföring [T]
  - 2.4.3.1 Tidsbegränsade erbjudanden eller rabatter
  - 2.4.3.2 Säkerhetsföreskrifter
  - 2.4.3.3 Kostnader och avgifter vid uppsägning eller flytt av försäkringsavtal
  - 2.4.3.4 Kostnader och avgifter under försäkringstiden
  - 2.4.3.5 Beräkning av försäkringsersättningen
  - 2.4.3.6 Viktiga undantag eller begränsningar
  - 2.4.3.7 Försäkringsskydd efter viktiga händelser, såsom konkurs, dödsfall, äktenskapsskillnad, ålder eller tidigare inträffade försäkringshändelse
  - 2.4.3.8 Åldersavdrag
  - 2.4.3.9 Försäkringsskydd vid särskilt utpekade situationer istället för generellt försäkringsskydd med vissa undantag
  - 2.4.3.10 Tecknings- och inträdeskrav
  - 2.4.3.11 Räddningsplikt
  - 2.4.3.12 Självrisk
  - 2.4.3.13 Bindningstid
  - 2.4.3.14 Försäkringstagarens möjligheter att ändra försäkringsavtalets omfattning vid förändrade förutsättningar
  - 2.4.3.15 Försäkringsbolagets rättighet att ändra försäkringsvillkor eller premie
  - 2.4.3.16 I situationer när försäkringstagaren inte är densamma som den försäkrade
  - 2.4.3.17 Bruttopremie med ersättning till försäkringsdistributören inkluderad
- 2.4.4 Att distansavtalslagen innehåller särskilda bestämmelser om marknadsföring av produkter och tjänster [F]
- 2.4.5 Vilken roll Konsumenternas Försäkringsbyrå har [K]
- 2.4.6 Allmänna reklamationsnämndens roll vid tvistlösning [K]

2.5 Skadeståndsrätt

- 2.5.1 Grunderna i skadeståndsrätten och innebörden av grundbegrepp [F]
  - 2.5.1.1 Principalansvar
  - 2.5.1.2 Strikt ansvar
  - 2.5.1.3 Adekvat kausalitet
  - 2.5.1.4 Inom- och utomobligatoriska skadestånd
  - 2.5.1.5 Ren förmögenhetsskada
  - 2.5.1.6 Allmän förmögenhetsskada
  - 2.5.1.7 Ideell skada
  - 2.5.1.8 Tredjemansskada
- 2.5.2 Förhållandet mellan försäkring och skadestånd [F]
- 2.5.3 Ansvarsprincipen [F]
  - 2.5.3.1 Innebörden av den grundläggande ansvarsprincipen culpa (oaktsamhet)
  - 2.5.3.2 Under vilka förutsättningar den grundläggande ansvarsprincipen (oaktsamhet) gäller
- 2.5.4 Skadestånd vid försäkringsdistribution [F]
  - 2.5.4.1 Reglerna för skadestånd för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag
  - 2.5.4.2 På vilka grunder skadestånd kan komma ifråga
  - 2.5.4.3 Vilka regler som gäller för skadeanmälan och preskription och på vilket sätt dessa regler skiljer sig från vanlig skadeståndsrätt
- 2.6 Personuppgiftshantering**
- 2.6.1 Syftet med Dataskyddsförordningen (2016/679) ("GDPR") [F]
- 2.6.2 GDPR:s tillämpningsområde [K]
- 2.6.3 Vad behandling av personuppgift innebär [K]
- 2.6.4 Krav på behandling av personuppgifter [K]
  - 2.6.4.1 Laglighet, korrekthet och öppenhet
  - 2.6.4.2 Ändamålsbegränsning
  - 2.6.4.3 Uppgiftsminimering
  - 2.6.4.4 Riktighet
  - 2.6.4.5 Lagringsminimering
  - 2.6.4.6 Integritet och konfidentialitet
  - 2.6.4.7 Ansvarskyldighet
- 2.6.5 När behandling av personuppgifter är tillåten [K]
- 2.6.6 Gallring av personuppgifter [F]
  - 2.6.6.1 När personuppgifter ska gallras
  - 2.6.6.2 Påverkan på gallringstiden från andra lagar som reglerar skadeståndsrätt, bokföringsverifikat, och penningtvätt
- 2.6.7 Känsliga personuppgifter [K]

- 2.6.7.1 Förbudet mot behandling av känsliga eller särskilda kategorier av personuppgifter
- 2.6.7.2 Vilka typer av uppgifter som betraktas som känsliga uppgifter
- 2.6.8 Registreringsinformation – kraven på information till den registrerade [K]
- 2.6.9 Registrerades rättigheter [F]
  - 2.6.9.1 Rätt till rättelse
  - 2.6.9.2 Rätt till radering ("rätten att bli bortglömd")
  - 2.6.9.3 Rätt till dataportabilitet
  - 2.6.9.4 Rätt till begränsning
  - 2.6.9.5 Rätt till invändningar
- 2.6.10 Säkerhet – krav på säkerhet vid behandling av uppgifter [K]
- 2.6.11 Relevanta begrepp [K]
  - 2.6.11.1 Personuppgiftsansvarig
  - 2.6.11.2 Personuppgiftsbiträde
  - 2.6.11.3 Dataskyddsombud
  - 2.6.11.4 Personuppgiftsincident
- 2.6.12 Försäkringsbolags, försäkringsförmedlares, administrationscentralers och arbetsgivares roller som personuppgiftsansvariga respektive personuppgiftsbiträden [K]
- 2.6.13 Dataskyddsombud - skillnaden i hanteringen av personuppgiftsskyldigheterna [K]
  - 2.6.13.1 För det fall dataskyddsombud inte utsetts
  - 2.6.13.2 För det fall dataskyddsombud har utsetts
- 2.6.14 Skadeståndsskyldighet och sanktionsavgifter enligt GDPR [K]
  - 2.6.14.1 Personuppgiftsansvariges skadeståndsskyldighet
  - 2.6.14.2 Administrativa sanktionsavgifter
  - 2.6.14.3 Skillnaden mellan skadeståndsskyldighet och administrativa sanktionsavgifter
- 2.6.15 Integritetsskyddsmyndigheten roll [K]
  - 2.6.15.1 Att Integritetsskyddsmyndigheten är tillsynsmyndighet som kan meddela föreskrifter
  - 2.6.15.2 Att vissa uppgifter och incidenter ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten
- 2.7 Mellanmansrätt**
- 2.7.1 Att en förmedlare är en mellanman som agerar på uppdrag av antingen försäkringsbolag eller kund [F]
- 2.7.2 Situationer när en förmedlare inte kan agera som mellanman [F]
- 2.7.3 Fullmakter [T]
  - 2.7.3.1 Informationsfullmakt
  - 2.7.3.2 Skötselfullmakt
  - 2.7.3.3 Ställningsfullmakt

- 2.7.3.4 Framtidsfullmakt
- 2.7.4 Fullmaktens roll [T]
  - 2.7.4.1 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och rättigheter gentemot fullmaktsgivaren
  - 2.7.4.2 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och avsaknad av rättigheter gentemot tredje man
  - 2.7.4.3 Fullmaktens avsaknad av legal koppling till rätten att erhålla provision
- 2.7.5 Innebörden av ett uppdragsavtal [T]

2.8 Bolagsrätt

- 2.8.1 Bolagsorgan för aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag och enkla bolag [K]
  - 2.8.1.1 Deras roller och ansvar
  - 2.8.1.2 Bolagsbildning
  - 2.8.1.3 Nyemission
  - 2.8.1.4 Fusion
  - 2.8.1.5 Konkurs
  - 2.8.1.6 Likvidation
- 2.8.2 Firmatecknare [F]
  - 2.8.2.1 Innebörden av att vara firmatecknare
  - 2.8.2.2 Hur firmatecknare utses, och vem som utser
  - 2.8.2.3 Hur firmatecknare kontrolleras
  - 2.8.2.4 Hantering av fullmakt från firmatecknare, särskilt vid firmateckning i förening
  - 2.8.2.5 Konsekvenser av bristande firmateckningsrätt för respektive part
  - 2.8.2.6 Vad som avses med löpande förvaltningsåtgärder avseende försäkringsdistribution

2.9 Tystnadsplikt

- 2.9.1 Tystnadsplikt enligt LFD (8 kap 8 §) [F]
- 2.9.2 Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) ("sekretesslagen") [K]
  - 2.9.2.1 Bestämmelser om myndigheters hantering av visselblåsare (30 kap 4b § sekretesslagen)
- 2.9.3 Lag (2018:558) om företagshemligheter [K]

2.10 Skatterätt

- 2.10.1 Eventuell avdragsrätt för skadeförsäkringar [K]
- 2.10.2 Beskattnings effekter på skadeutbetalningar avseende [K]
  - 2.10.2.1 Mervärdesskatt
  - 2.10.2.2 Inkomstskatt

2.11 Arbetsrätt

- 2.11.1 Lag (1982:80) om anställningsskydd ("LAS") [K]
  - 2.11.1.1 I vilka situationer LAS är tillämplig
  - 2.11.1.2 LAS huvudsakliga innehåll
  - 2.11.1.3 Vad som krävs för att LAS ska kunna avtalas bort
  - 2.11.1.4 I vilka delar LAS är dispositiv
  - 2.11.1.5 Uppsägning respektive avsked - förutsättningar och konsekvenser
  - 2.11.1.6 Ogiltiga uppsägningar eller avskedanden
- 2.11.2 Lag (1994:260) om offentlig anställning ("LOA") [K]
  - 2.11.2.1 Vem som omfattas av LOA
  - 2.11.2.2 Huvudsakligt innehåll i LOA
  - 2.11.2.3 Tjänsteförseelser och dessas konsekvenser
  - 2.11.2.4 Uppsägning respektive avsked
- 2.11.3 Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet ("MBL") [K]
  - 2.11.3.1 Huvudsakligt innehåll i MBL
  - 2.11.3.2 Hur kollektivavtal och MBL förhåller sig till varandra
  - 2.11.3.3 Vilka parter som tecknar kollektivavtal
  - 2.11.3.4 Vad som krävs för att kollektivavtal ska börja gälla för respektive part
  - 2.11.3.5 Bestämmanderätten på arbetsplatsen
  - 2.11.3.6 Fredsplikt, när den gäller och för vem den gäller

2.12 Socialförsäkringsrätt

- 2.12.1 Sjukförsäkring enligt socialförsäkringsbalken [K]
  - 2.12.1.1 Vem som kan omfattas av allmän sjukförsäkring
  - 2.12.1.2 Krav för att omfattas av den allmänna sjukförsäkringen
  - 2.12.1.3 Sjukförsäkringsperiodens ersättningsnivå
  - 2.12.1.4 Krav för att sjukförsäkring ska betalas ut
  - 2.12.1.5 Den allmänna sjukförsäkringens samspel med privat sjukförsäkring

3 Internationell försäkring

3.1 EU-rätt

- 3.1.1 Lagstiftningsprocessen och regelhierarkin i [K]
  - 3.1.1.1 Sverige
  - 3.1.1.2 EU (Lamfalussy)
- 3.1.2 Den europeiska tillsynsmyndigheten på försäkringsområdet (EIOPA) [K]
  - 3.1.2.1 EIOPA:s roll och ansvar
  - 3.1.2.2 EIOPA:s riktlinjer och tekniska standarder
- 3.1.3 Direktiv – viktiga direktiv och betydelsen av direktiven för försäkring och försäkringsdistribution [K]
  - 3.1.3.1 Insurance Distribution Directive ("IDD")
  - 3.1.3.2 Solvens II-direktivet ("Solvens II")

- 3.1.4 EU-förordningar – viktiga EU-förordningar avseende försäkringsdistribution och vad dessa innebär [T]
  - 3.1.4.1 Produkttillsyns- och styrningskrav (2017/2358)
  - 3.1.4.2 Presentationsformat för produktfaktblad (2017/1469)
  - 3.1.4.3 Solvens II-förordningen (2015/35)

3.1.5 Var EU:s regler kan läsas [K]

3.2 Internationell försäkringsmarknad

3.2.1 Internationella försäkringsgivare [F]

- 3.2.1.1 EES-försäkringsgivare
- 3.2.1.2 Filialer
- 3.2.1.3 Generalagenter
- 3.2.1.4 Generalrepresentation för försäkringsgivare i en försäkringssammanslutning
- 3.2.1.5 Försäkringsgivare från tredje land

3.2.2 Internationella försäkringsgivare - vilka kontroller som bör göras av en försäkringsgivare innan dess försäkringar distribueras beroende på var de har sitt tillstånd [F]

- 3.2.2.1 Land inom EU/EES
- 3.2.2.2 Tredjeland

3.2.3 Andra aktörer på den internationella försäkringsmarknaden [F]

- 3.2.3.1 Coverholders
- 3.2.3.2 Managing Agents
- 3.2.3.3 Fristående skadereglerare

4 Risk management

4.1 Hantering av kundens risker

4.1.1 Kartläggning och analys av risker och kundens skyddsbehov [T]

- 4.1.1.1 Bedömning av risktolerans
- 4.1.1.2 Skadeförebyggande åtgärder
- 4.1.1.3 Anpassning av försäkringsskydd

4.2 Försäkringsbolagets försäkringsrisker

4.2.1 Riskbedömning som grund för premiesättning och fastställande av övriga villkor [T]

- 4.2.1.1 Underwriterns roll i ett försäkringsföretag
- 4.2.1.2 Hur tarifiering görs för kombinerade företagsförsäkringar
- 4.2.1.3 Premiargument
- 4.2.1.4 Arbetet med riskurval
- 4.2.1.5 Skadeförebyggande åtgärder
- 4.2.1.6 Ansvarstid

4.2.2 Skadereglering [T]

- 4.2.2.1 Vad försäkringsföretagen baserar sin skadereglering på
- 4.2.2.2 Innebörden av ansvarstid
- 4.2.2.3 Vad skadebegränsande åtgärder innebär

5 Återförsäkring

5.1 Återförsäkring och riskhantering

- 5.1.1 Varför och hur försäkringsföretag använder sig av återförsäkring för sin riskhantering [F]
- 5.1.2 Hur försäkringsföretagets återförsäkringslösning påverkar kundens premie [F]
- 5.1.3 Begrepp inom återförsäkring [F]
  - 5.1.3.1 Mottagen återförsäkring
  - 5.1.3.2 Avgiven återförsäkring
  - 5.1.3.3 Cedent
  - 5.1.3.4 Återförsäkrare/reassuradör
- 5.1.4 Ytterligare begrepp inom återförsäkring [K]
  - 5.1.4.1 Retrocedent
  - 5.1.4.2 Retrocessionär
- 5.1.5 Olika typer av återförsäkring [F]
  - 5.1.5.1 Fakultativ återförsäkring
  - 5.1.5.2 Treaty återförsäkring
  - 5.1.5.3 Skillnaden mellan proportionell och icke-proportionell återförsäkring
- 5.1.6 Stop loss och Excess of Loss inom icke-proportionell återförsäkring [K]

6 Försäkringsprodukter

6.1 Egendomsförsäkring

- 6.1.1 Ge exempel på skadehändelser som täcks av en egendomsförsäkring för företag [T]
- 6.1.2 Förklara begreppet säkerhetsföreskrifter samt vilka konsekvenserna blir om säkerhetsföreskrifterna ej efterlevs [T]
- 6.1.3 Förklara skillnaden mellan fullvärdesförsäkring och förstarisikförsäkring [T]
- 6.1.4 Förklara begreppet och betydelsen av åldersavdrag [F]

6.2 Avbrottsförsäkring

- 6.2.1 Vad begreppet försäkringsmässigt täckningsbidrag innebär [T]
- 6.2.2 Vilka kostnader en avbrottsförsäkring vanligen täcker [T]
- 6.2.3 Vilka kostnader en extrakostnadsförsäkring vanligen täcker [K]

6.2.4 Ge exempel på avbrott som kan täckas av en avbrottsförsäkring [T]

6.3 Ansvars- och produktansvarsförsäkring

6.3.1 Innebörden av begreppet produktansvar [T]

6.3.2 Skillnaderna mellan oaktsamhet/vårdslöshet, grov oaktsamhet/vårdslöshet och uppsåt [T]

6.3.3 Exempel på skador som skulle kunna ersättas via en ansvarsförsäkring [T]

6.3.4 Obligatorisk ansvarsförsäkring [T]

6.3.4.1 Vilken typ av företag som har krav på obligatorisk ansvarsförsäkring

6.3.4.2 Vilken nytta en konsument skulle kunna ha av att företaget som konsumenten är kund hos har tecknat en ansvarsförsäkring

6.3.5 Innebörden av begreppen [T]

6.3.5.1 Sakskada

6.3.5.2 Personskada

6.3.5.3 Allmän förmögenhetsskada

6.3.5.4 Ren förmögenhetsskada

6.3.6 Rättsskyddsförsäkring [T]

6.3.6.1 Vilka kostnader en rättsskyddsförsäkring normalt ersätter

6.3.7 Professionsansvar [T]

6.3.7.1 Vilka kostnader en professionsansvarsförsäkring normalt ersätter

6.3.7.2 Ge exempel på skadehändelser som normalt täcks av en professionsansvarsförsäkring

6.3.8 Återkallelseförsäkring [K]

6.3.8.1 Vad återkallelseförsäkringen normalt omfattar

6.3.8.2 Exempel på skadehändelser som normalt täcks av en återkallelseförsäkring

6.3.9 VD- och styrelseansvarsförsäkring [T]

6.3.9.1 Vad en VD- och styrelseansvarsförsäkring normalt omfattar

6.3.9.2 Från vem ett skadeståndsanspråk kan framställas enligt aktiebolagslagen (2005:551) ("ABL")

6.3.9.3 Exempel på skadehändelser som normalt täcks av en VD- och styrelseansvarsförsäkring

6.3.10 Förmögenhetsbrottsförsäkring [T]

6.3.10.1 Vilka typer av skador en förmögenhetsbrottsförsäkring normalt brukar täcka och vem som ska ha orsakat skadan för att ersättning ska falla ut

6.4 Databrottsförsäkring (Cyberförsäkring)

6.4.1 Ge exempel på skadehändelser som normalt täcks av en cyberförsäkring [T]

6.4.2 Ge exempel på vanligt förekommande undantag i en cyberförsäkring [K]

6.5 Företagsförsäkring

6.5.1 Företagsförsäkring [T]

- 6.5.1.1 Vilka försäkringsmoment som vanligtvis brukar ingå i en kombinerad företagsförsäkring
- 6.5.1.2 Vilka skydd som företagsförsäkringar i olika branscher bör omfatta
- 6.5.1.3 Avgöra och bedöma lämpliga försäkringslösningar utifrån företagets verksamhetsinriktning och storlek

6.6 Gruppförsäkringar

6.6.1 Hur gruppförsäkringar kan utformas samt förstå vem som kan vara gruppföreträdare [F]

6.6.2 Gruppföreträdarens roll och ansvar [F]

6.6.3 Gruppföreträdarens roll vid frivillig gruppförsäkring [T]

6.6.4 Gruppföreträdarens roll vid obligatorisk gruppförsäkring [T]

6.7 Entreprenadförsäkring

6.7.1 Entreprenad och entreprenadförsäkring [T]

- 6.7.1.1 Vad som menas med entreprenad och entreprenadförsäkring
- 6.7.1.2 Vad entreprenadförsäkringar vanligen omfattar samt vilka tillägg som kan vara aktuella

6.7.2 Vilka typer av verksamheter som behöver entreprenadförsäkring [T]

6.7.3 Skillnaden mellan totalentreprenad och utförandeentreprenad samt innehållet i branschens standardavtal [F]

- 6.7.3.1 AB 04
- 6.7.3.2 ABT 06
- 6.7.3.3 NLM 19

6.8 Motorförsäkring

6.8.1 Lagstadgad trafikförsäkring [T]

- 6.8.1.1 Reglerna om trafikförsäkring
- 6.8.1.2 För vilka fordon som trafikskadeförsäkring är obligatorisk
- 6.8.1.3 För vilka skador trafikskadeersättning kan utgå
- 6.8.1.4 Vållandefrågor och när jämkning av ersättning kan ske
- 6.8.1.5 Ersättning när flera fordon är involverade
- 6.8.1.6 Ersättning när fordon ej omfattats av trafikförsäkringsplikten
- 6.8.1.7 Försäkringsgivarnas återkravs rätt
- 6.8.1.8 Trafikförsäkringsföreningens uppgift och roll
- 6.8.1.9 Trafikskadenämndens uppgift och roll
- 6.8.1.10 Trafikförsäkringsföreningens uppgift och roll samt Trafikskadenämndens uppgift och roll

6.8.2 Vilket skydd som ingår i halvförsäkring, helförsäkring och vagnskadeförsäkring. Faktorer som påverkar pris och självrisk [T]

6.8.3 Vad som gäller om man bilar utomlands [T]

6.9 Transport- och varuförsäkring

6.9.1 Transport- och varuförsäkring [T]

6.9.1.1 Vad transportörens ansvar normalt omfattar

6.9.1.2 Vad försäkringsskyddet normalt omfattar

6.9.1.3 Fördel med att teckna varuförsäkring i Sverige

6.9.1.4 Innebörden i leveransvillkor som FOB och CIF

6.9.1.5 Försäkringsavtalets utformning - årsavtal eller separat försäkring för varje enskild försändelse

6.10 Övriga företagsförsäkringar

6.10.1 Kreditförsäkring och vad försäkringen normalt brukar omfatta [K]

6.10.2 Kidnap & Ransom och vad försäkringen normalt brukar omfatta [K]

6.10.3 Patientansvarsförsäkring och vad försäkringen normalt brukar omfatta [K]

6.10.4 Fartygsförsäkring och vad försäkringen normalt brukar omfatta [K]

6.11 Inkomst- och betalskyddsförsäkring

6.11.1 Vad som krävs för att få teckna inkomst- och betalskyddsförsäkringar [F]

6.11.2 Inkomst- och betalskyddsförsäkring [F]

6.11.2.1 Vilka typer av skydd som inkomst- och betalförsäkringar kan erbjuda (liv, sjuk, arbetslöshet)

6.11.2.2 Vilka typer av skador försäkringarna brukar ersätta

6.11.3 Kvalificeringstid [F]

6.11.3.1 Att vissa, men inte alla, anställda har inkomstförsäkring genom sitt fackförbund

6.11.3.2 Vad kvalificeringstid är

6.11.3.3 Vad det innebär för kundens skydd

6.12 Sjuk- och olycksfallsförsäkring

6.12.1 Vilka sjuk- och olycksfallsförsäkringar som klassificeras som skadeförsäkringar och vilka som klassificeras som livförsäkringar [F]

6.12.2 Vilka kostnader en sjuk- respektive olycksfallsförsäkring normalt ersätter och exempel på skadehändelser som omfattas av försäkringarna [F]

6.12.3 Innebörden av olika begrepp [F]

6.12.3.1 Klausul

6.12.3.2 Karenstid

6.12.3.3 Medicinsk invaliditet

6.12.3.4 Sveda och värk

6.12.4 När hälsoprövning normalt krävs och för vem [F]

6.13 Sjukvårdsförsäkring

6.13.1 Ge exempel på skadehändelser som täcks av en sjukvårdsförsäkring [T]

6.13.2 Hur sjukvårdsförsäkringen hjälper den försäkrade vid en försäkringshändelse [F]

7 Ekonomi

7.1 Företagsekonomi

7.1.1 Resultaträkningen [F]

7.1.1.1 Resultaträkningens poster, kostnadsslagsindeldad och funktionsindeldad

7.1.2 Balansräkningen [F]

7.1.2.1 Vad det innebär att balansräkningen balanserar

7.1.2.2 Poster inom linjen

7.1.2.3 Långfristiga och kortfristiga skulder

7.1.2.4 Eget kapital

7.1.2.5 Immateriella och materiella tillgångar

7.1.2.6 Omsättningstillgångar och anläggningstillgångar

7.1.2.7 Tillgångar och skulder

7.1.3 Sakförsäkringsbolagets balans- och resultaträkning [F]

7.1.3.1 Hur sakförsäkringsföretagets balans- och resultaträkningsposter samverkar

7.1.3.2 Unika sakförsäkringsföretags balans- och resultaträkningsposter

7.1.4 Ömsesidiga försäkringsbolag [F]

7.1.4.1 Successivt återtag

7.1.4.2 Vilka ägarna av ett ömsesidigt försäkringsbolag är

7.1.4.3 Engångsåtertag

7.1.4.4 Återbäring, både i Sak- och Livrörelser

7.1.4.5 Innebörden av att ett försäkringsbolag är ömsesidigt

7.1.5 Sakförsäkringsföretagets nyckeltal [F]

7.1.5.1 Driftkostnadsprocent

7.1.5.2 Skadeprocent

7.1.5.3 Totalkostnadsprocent (combined ratio)

7.1.6 Associationsformer i Sverige, inklusive ideella föreningar och stiftelser [T]

7.1.6.1 Aktiebolag

7.1.6.2 Ekonomisk förening

7.1.6.3 Handelsbolag

- 7.1.6.4 Ideell förening
- 7.1.6.5 Stiftelse
- 7.1.6.6 Kommanditbolag
- 7.1.6.7 Enkelt bolag
- 7.1.6.8 Enskild firma
- 7.1.6.9 Skillnader mellan olika associationsformer (inklusive ideella föreningar och stiftelser)

7.2

Privatekonomi

7.2.1

Privatpersoners behov av försäkringsskydd [T]

- 7.2.1.1 Förändring över tid av behov av kompletterande riskförsäkringar baserat på förändrad livssituation, såsom sambo/gift, föräldraskap, skilsmässa och dödsfall
- 7.2.1.2 Identifiera behov av kompletterande riskförsäkringar för att minska den ekonomiska risken vid egen eller familjemedlems kort- och långvariga sjukdom, olycka, dödsfall och arbetslöshet samt vid barns sjukdom eller olycka